

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

הפקולטה לניהול ע"ש גילפורד גלייזר

תכנית מנהלים – תואר שני

סמסטר קיץ 2018

שם הקורס:	מאתיקה עסקית לקיימות ארגונית
שם באנגלית:	From Business Ethics to Organizational Sustainability
מס' הקורס:	687.2.2018
מועד/מקום:	יום ו' 8:15-11:00 חדר 103 בנין 14
שם המרצה:	ד"ר טל כספי
שעות קבלה:	בתיאום מראש דרך המייל (או בסיום ההרצאה)
דוא"ל:	kaspit@post.bgu.ac.il

תיאור הקורס:

בשנים האחרונות אנו עדים להתפתחות דיון ער בנוגע למקומם ולתפקידם של ארגונים (עסקיים) בחברה. מנהלים מזמן כבר לא יכולים להניח כי סביבה עסקית מנותקת משאר תחומי החיים, כך שבהחלטות עסקיות מעורבים לא פעם שיקולים חברתיים, פוליטיים, ציבוריים וערכיים. שיקולים מסוג זה סווגו בעבר כשיקולים מוסריים, אתיים ובהמשך גם טופלו תחת הכותרת של אחריות חברתית. לאחרונה אנו מוצאים טיפול בסוגיות מסוג זה תחת הקונספט של קיימות על שלושת עמודי התווך המרכזיים: כלכלה חברה סביבה. בקורס זה נסקור את יחסי הגומלין בין העולם העסקי לסביבה התרבותית בה הוא פועל תוך כדי עמידה על הרעיונות המרכזיים בהקשר של אתיקה עסקית וקיימות ארגונית.

מטרת קורס זה להפגיש את סטודנטים לתואר שני במנהל עסקים עם נושאים מתחומים של אתיקה עסקית וקיימות ארגונית. בחלקו הראשון הקורס יציג בפני הסטודנטים מקרים היסטוריים של כישלונות אתיים ומוסריים ואת ההתמודדות עם תוצאותיהם. בשלב זה הקורס יפגיש את הסטודנטים עם המושגים המרכזיים בתחום ויעניק כלי חשיבה בתחום האתי. בחלקו השני יעסוק הקורס בקיימות, בתחילה מנקודת מבט כלכלית, בהמשך, נעבור לעסוק בקיימות כגישה אקולוגית, המשמשת בסיס לטיפול במערכות היחסים בין האדם לבין הסביבה הגלובלית בה הוא פועל. במהלך הקורס, יחשפו הסטודנטים לסוגיות מגוונות: כלכליות, אקולוגיות, עסקיות, חברתיות, אסטרטגיות, ועוד. כל זאת, במטרה להקנות למנהלי העתיד הבנה רחבה בתחום, שבוודאי ילווה אותם לאורך חייהם המקצועיים. היות ומדובר בקורס המיועד למי שהתנסה בקבלת החלטות ניהוליות – ישאף הקורס לטפל בנושאים המגוונים, גם (ובעיקר?) באמצעות שיתוף הסטודנטים ועיסוק בדוגמאות ומקרים הן מעולמם המקצועי הפרטי, והן מהעולם הרחב.

תקציר הקורס באנגלית:

In recent years, much discussion has taken place regarding the social role of firms and their responsibilities to society. Managers can no longer assume that the business sphere is isolated from the rest of human life, so that business decisions often involve social, political, public and value considerations. Considerations of this kind were classified in the past as moral, ethical, and subsequently treated also as social responsibility. Recently we have been dealing with those issues under the concept of sustainability, which rests on three main pillars: economy, society and environment (TBL). In this course, we will review the interaction between the business world and the cultural environment in which it operates while adhering to key ideas in the context of business ethics and organizational sustainability

מטלות/דרישות הקורס (ופירוט הרכב הציון):

1. 70% - בחינה סופית: חלקה העיקרי יורכב בעיקר משאלות סגורות (אמריקאיות) ומעט שאלות פתוחות קצרות.
2. 30% - עבודה או מצגת: (Case Study) הכנה בקבוצות בנות 4 סטודנטים כ"א.
3. נוכחות: רצויה (תמיד!) ומומלצת מאוד!! כעיקרון הנוכחות לכשעצמה אינה מהווה רכיב המשוקלל בציון הסופי (וכמובן שאין בדיקת נוכחות.....), אולם ניסיון העבר מציג את השפעתה "הרגילה" על הידע והבנת החומר בקורס.

ביבליוגרפיה:

1. גבע אביבה, מוסר ועסקים: מקבילים נפגשים, הוצאת הקיבוץ המאוחד (2011).
2. וולפסון עדי, צריך לקיים: אדם, חברה וסביבה: לקחי העבר ואחריות לעתיד, עריכה: גליה לימור שגיב, חיפה: פרדס הוצאה לאור, תשע"ו (2016).
3. Crane, Andrew, and Dirk, Matten. Business ethics: Managing corporate citizenship and sustainability in the age of globalization. Oxford University Press, (2016)
4. De Vries, BJM, Sustainability Science, Cambridge University Press (2013)
5. Elkington, J. (2001). The triple bottom line for 21st century business. The Earthscan Reader in Business and Sustainable Development, 20–43.
6. Robertson Margaret, Sustainability Principles and Practice, (NY 2014)

נושאי הקורס (כולל פירוט פרקי קריאה) :

קריאה	נושא	
Crane & Dirk, Ch. 1-2 גבע א. פרקים א', ד' וולפסון ע. פרק ראשון	הקדמה לאתיקה וקיימות – הצגת הנושא	1.
Crane & Dirk, Ch. 3 גבע א. פרק ט'	מטא אתיקה – תיאוריות מוסר ואתיקה	2.
Crane & Dirk, Ch. 5-6 גבע א. פרקים י"א-י"א	אחריות חברתית	3.
Crane & Dirk, Ch. 8-9 גבע א. פרק ב'	כשלי שוק תחרות וגלובליזם	4.
De Vries Ch. 14 וולפסון ע. עמ' 99-10	על סף כלכלה מקיימת	5.
Elkington, J. (2001) וולפסון ע. פרקים שני-שלישי	קיימות - מבוא לפיתוח בר קיימא	6.
De Vries Ch. 5 Robertson Ch. 3, 6-9 וולפסון ע. פרק שישי	הזירה האקולוגית – קיימות ואיכות הסביבה חום אנושי – סוגיות בנוגע לחוק שימור האנרגיה אדם אדמה וטבע – סוגיית התחממות גלובלית	7.
De Vries Ch. 10-12	קיימות להמונים –אחריות לדורות הבאים? כמה פיות עוד נצטרך להאכיל?	8.
Crane & Dirk, p. 267-274, 427-430, 478-480, 525-528 וולפסון ע. פרקים שביעי-שמיני	קיימות, אסטרטגיה ועסקים	9.
וולפסון ע. עמ' 102-114 אתר מעלה http://www.maala.org.il אתר שקיפות בינלאומית TI http://www.ti-israel.org אתר UN Global Compact https://www.unglobalcompact.org אתר ארגון ה GRI http://www.globalreporting.org/	מדידה ודיווח - סטנדרטים, שיטות ומדדים לדיווח קיימות	10
	מצגות סטודנטים	11
Crane & Dirk, Ch. 12	סיכום הקורס, מסקנות וחיבור בין הנושאים מידע לגבי המבחן ושאלות לדוגמא	12

* לו"ז וסדר הנושאים אינו מחייב- ייתכנו שינויים!